

CHOROBY WEWNĘTRZNE
WL, rok akademicki 2023/2024; 5 rok studiów, kierunek lekarski

Liczba godzin dydaktycznych w roku akademickim semestr IX (zimowy) 2023/2024:

	wykłady	seminaria	ćwiczenia
60 godzin	4 (2h Z, 2h L)	6 (3h Z, 3h L)	50 (25h Z, 25h L)

Kody prowadzących zajęcia:

prof. E. Bandurska-Stankiewicz – EBS

Klinika Endokrynologii, Diabetologii i Chorób Wewnętrznych Wojewódzki Szpital Specjalistyczny, ul. Żołnierska 18, 10- 561 Olsztyn,

Liczba grup: seminaryjnych – 4 ćwiczeniowych klinicznych – 14

Wykłady (4h) 2h zima, 2h lato

data i (liczba godz. Wykł.)	wykładowca	temat
30.10.2023 12:45-14:15 (2h) AULA CSM	EBS (2h) Z	Epidemiologia, etiopatogeneza i klasyfikacja cukrzycy.
..... 2h	EBS (2h) L	Choroby tarczycy i przytarczyc. letni

Seminaria 4 grupy sala nr 3 WSS (6h - 3h Z, 3h L):

Gr. 1: 23.10.2023 godz. 9:45-12:00 (3h)

Gr. 2 30.10.2023 godz. 9:45-12:00 (3h)

Gr. 3 06.11.2023 godz. 9:45-12:00 (3h)

Gr 4 08.11.2023 godz. 9:45-12:00 (3h)

Ćwiczenia 14 grup 8:30-12:15 (w tym 15 min. przerwy) (25h zima, 25h lato)

Klinika Endokrynologii, Diabetologii i Chorób Wewnętrznych Wojewódzki Szpital Specjalistyczny, ul. Żołnierska 18, 10- 561 Olsztyn,

Plan rotacji grup ćwiczeniowych:

	Grupa 1a, b	Grupa 2a, b	Grupa 3a, b	Grupa 4a, b	Grupa 5a, b	Grupa 6a, b	Grupa 7a, b
EBS Godzina: 8:30-12:15	09.10- 13.10.2023	16.10- 20.10.2023	23.10- 27.10.2023	06.11- 10.11.2023	13.11- 17.11.2023	20.11- 24.11.2023	27.11- 1.12.2023

Tematy seminariów:

1. Ostre i przewlekłe powikłania cukrzycy. Z
2. Choroby przysadki i nadnerczy. L
3. Osteoporoza i guzy neuroendokrynne L

Tematy ćwiczeń:

Diabetologia i endokrynologia 50h

Zima (25h):

1. Cukrzyca – diagnostyka; obraz kliniczny i różnicowanie. Kryteria wyrównania metabolicznego w różnych typach cukrzycy.
2. Leczenie cukrzycy typu 1, cukrzycy typu 2, cukrzycy o znanej etiologii, cukrzycy ciążyowej.
3. Kwasica ketonowa, zespół hiperglikemiczno-hiperosmolarny, kwasica mleczanowa.
4. Hipoglikemia – implikacje kliniczne i leczenie.

5. Leczenie cukrzycy- farmakologiczne i nefarmakologiczne.
6. Edukacja pacjenta z cukrzycą (informacje na temat cukrzycy, leczenie żywieniowe, wysiłek fizyczny, samokontrola).
7. Doustne leki przeciwcukrzycowe: pochodne biguanidu, pochodne sulfonilomocznika, leki hamujące α -glukozydazę, inhibitory DPP-4; Agoniści receptora GLP-1.
8. Ocena wyrównania metabolicznego pacjenta z cukrzycą. Analiza leczenia żywieniowego. Ocena aktywności fizycznej. Planowanie terapii u pacjenta.
9. Insulinoterapia.
10. Pacjent z chorobą przewlekłą. Przewlekłe powikłania cukrzycy: retinopatia, nefropatia, polineuropatia, powikłania sercowo-naczyniowe.
11. Ostre powikłania cukrzycy: hipoglikemia, kwasica ketonowa i nie-ketonowa hiperglikemia hiperosmolarna.

.....
Lato (25h):

12. Choroby tarczycy [nadczynność i niedoczynność tarczycy (definicja i etiopatogeneza, obraz kliniczny, rozpoznanie, różnicowanie, leczenie, rokowanie)].
13. Choroba Graves-Basedowa - (definicja i etiopatogeneza, obraz kliniczny, rozpoznanie, różnicowanie, leczenie, rokowanie). Orbitopatia tarczycowa. Wole guzowate nadczynne. Wole guzowate obojętne. Rak tarczycy. Zapalenia tarczycy.
14. Zapalenie tarczycy i nowotwory.
15. Nadczynność i niedoczynność nadnerczy (definicja i etiopatogeneza, obraz kliniczny, rozpoznanie, różnicowanie, leczenie, rokowanie): zespół Cushinga, pierwotny hiperaldosteronizm, guz chromochłonny, zespoły WPN.
16. Przypadkowo wykryty guz nadnercza – diagnostyka obrazowa i hormonalna. Rak nadnercza. Zespoły mnogich nowotworów układu wydzielania wewnętrznego. Nadczynność i niedoczynność przytarczyc.
17. Guzy przysadki – guz prolaktynowy, guz wydzielający hormon wzrostu, choroba Cushinga, niedoczynność przysadki (definicja i etiopatogeneza, obraz kliniczny, rozpoznanie, różnicowanie, leczenie, rokowanie), moczówka prosta.
18. Choroby przysadki – guzy hormonalnie czynne, niedoczynność przysadki, zespół nieadekwatnego wydzielania wazopresyny (definicja i etiopatogeneza, obraz kliniczny, rozpoznanie, różnicowanie, leczenie, rokowanie).
19. Hormonalne zaburzenia czynności gonad u kobiet: jajniki- zaburzenia miesiączkowania (pierwotny i wtórny brak miesiączki), zespół policystycznych jajników, guzy jajnika, zaburzenia okresu okołomenopauzalnego i pomenopauzalnego.
20. Hormonalne zaburzenia czynności gonad u mężczyzn: jądra -zaburzenia czynności jąder (wnętrostwo, pierwotna i wtórna niewydolność hormonalna jąder, uszkodzenie kanalików jądra), nowotwory jądra, ginekomastia.
21. Zaburzenia wodno-elektrolitowe i kwasowo-zasadowe: stany odwodnienia, stany przewodnienia, hiponatremia, hipernatremia, hipokalemia, hiperkalemia, hipomagnezemia, hipermagnezemia, hipokalcemia, hiperkalcemia, hipofosfatemia, hiperfosfatemia; kwasica, zasadowica.
22. Choroby metaboliczne kości: osteomalacja, osteoporoza - determinanty szczytowej masy i gęstości kości, diagnoza i leczenie osteoporozy, FRAX; pierwotna i wtórna osteoporoza; profilaktyka osteoporozy.

Literatura podstawowa:

1. Choroby wewnętrzne pod red. A Szczeklika. Wyd. Medycyna Praktyczna, Kraków 2019
2. Choroby wewnętrzne Davidson. Tom 1. N.A. Boon, N.R. Colledge, B.R. Walker. wyd. I polskie, red. F. Kokot, L. Hyla-Klekot 560 stron rok wydania: 2009
3. Rozpoznanie różnicowe w medycynie wewnętrznej. W. Siegenthaler. MediPage, Warszawa, 2009
4. Badanie kliniczne J. Dacre, P. Kopelman tłum. B. K. Kaminski, Wyd. Lek PZWL, Warszawa, 2004

Literatura uzupełniająca:

1. Diabetologia. Wielka Interna. Pod red. D. Moczulskiego. Medical Tribune Polska.
2. Endokrynologia. Wielka Interna. Pod red. W. Zgliczyńskiego. Medical Tribune Polska.
3. Cukrzyca. Kompendium. Pod red. J. Sieradzkiego. ViaMedica Gdańsk 2009.
4. Choroby wewnętrzne pod red. G. Herolda, Wyd. Lek PZWL, Warszawa, 2008]
5. Diagnostyka internistyczna. Podręcznik dla lekarzy i studentów. J. Taton, A. S. Czech Wyd Lek PZWL, Warszawa 2005
6. Diagnostyka różnicowa objawów chorobowych F. J. Kokot, Wyd. Lek. PZWL, Warszawa, 2007
7. Poradnik komunikowania się lekarza z pacjentem. M. S. Hebanowski, J.E. Kliszcz, B. U. Trzeciak Wyd. Lek PZWL, Warszawa, 2005

